د اروابناد ډاکتر کبير ستوري د لومړي تلين په ياد

شي پورته به ټپې د يکه زار په سردرو کې
سندرې بــــه د يار نوي سازونو له راځي

يــه قربان

شعري ټولګه

محمداجان يار

Ketabton.com

خپرونکی: د پښتونخوا د پوهنې ديره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

ځانګړنې:

د کتاب نوم : *یه قربان*

شاعر :: محمدا جان یار

چاپ زیار :: بصیر بېدار ستوري

خپرندوی :: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپ نېټه :: اپریل 2007م /1386ل ـ حمل

چاپ شمېر :: 1000 ټوکه

کمپوزر :: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـه قـــربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــه وکتـای پـــر پېچ زلفــې د تــرکـــــو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پرېووت

"حمید بابا "

هنـر پخپلـه پېچلتيـا ده، کـه د مانـا پېچلتـا وي او کـه د وسـيلو (ژبـه، رنـګ، تـار، شـونډو، غـاړې، پـردې) حميـد بابـا د پاسـني بيـت پـه لـومړۍ مـصرع کـې ژبـه اړولـې ده. (کاشـکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلتــه مــا لــومړۍ مــصرع د شــعري وزن (تــول) ځنــې ژبنــي وزن (تــول) تــه واړولــه او هاغــه آهنګ او موسيقي، چې په شعري وزن کې يې لاره، اوس يې نه لري. يوه بله بېلګه:

سبا به بيا کډې بارېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بويوينه

ابهـام او ايبهـام دواړه خـوږې خوېنـدې دي، چـې د شـعر پـه بـام اشـارې کـوي. پـه دې لنـډۍ کـې د کوچيـانۍ پېغلـې انځـور دی. پـه ښـکاره خـو پکـې کوچيـان او کوچيـانۍ نـشته، ولـې د کډو بارېدل د کوچياني ژوند نږدې (قرينه) نښه ده.

دغــه راز د ګلانــو غــاړې ددې لپــاره هــسکې دي، چــې ســتا لــه لمنــې يــې خونــد او رنــګ اخيـــستی دی. اوس چـــې ســـړی هـــر څـــومره دا مانـــا پراخـــوي (تفـــسيروي) او راســـپړي (تعبيـروي) ځـای پکـې شـته. ښـکلی خيـال پـه لنډ شعر کـې راغلـی دی، نـو ځکـه شـاعر کـولی شـي د اوسـني وخـت بوخـت او سـتړي انـسان تـه داسـې لنډ او د خنـد شـعرونه وليکـي، چـې پـه لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي يا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زيـــاتوي هـــومره خـبره مـزه خوند

پېچلتيـــا او لنـــډوالی خـــور او ورور دي، چـــې د حـــساس ذهـــن خاونـــدان پـــسې ګرځـــي. نـــه وايـم چـې سـاده "پېچلـی "(سـهل المتنيـع) ګونـدې هنـري ارزښـت کـم وي. توبـه توبـه داسـې نـه ده، ښـکاره داسـې ښـکاري چـې دا شـعر خـو هرڅـوک جـوړولی شـي، خـو زه وايـم چـې دا شـعر ډېـر کـم شـاعران جـوړولای شـي، ځکـه پـه سـهل المتنيـع شـعر کـې بـه د کـلام پرېـووت سـاده وي، خو مانا به يې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول وريغاړه کوي:

څومره په ما ګران دي د اشنا ليدل
لاړمـــه بيـــا راغلمه اوس بيا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه د ېرش کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړی وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هر څومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اوربدلی شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وایي: "شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یو ځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یو اځې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ما ته په وخت د ځنکدن یوه ټپه ووایه.

علي ګل پېوند

هامبورګ، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپين ږيري بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بيا يې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا يو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږديو ته وکتل، بيا يې يو سوړ اسويلی وکړو:

_ ارمان ارمان دی خپله وطنه!

د سپين ږيري بابا د زړه د تل نه راوتې اسويلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

_ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو" لاس ته ناست يو؟

زه يو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې ليدل، ماته د سپين ږيري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بيخي اتاله پاتې شوم. د سوچونو يو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخيستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بيخي پته نه لګي"

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله مور وي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خيال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کيسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو يې د خپل بابا وطن نه دی ليدلی او بيا د فکرونو په نيلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمينان نښې ليدل شوي، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه ليدلی.

زه د اروپا په ښاپستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبير ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نيولی شوم، په دې خيال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې يو بل حساس وطنپال او پښتوپال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما دغه قام پرست ملګری د خپلو ليکونو په هنداره کې د وړاندې نه ليدلی و. دا محمدا جان يار و. يو شاعر، يو ناول نګار، يو افسانه نګار او ددې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان يار!.

"يار" ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه يې راکړه، بيا يې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته يې غلي غوندې وويل:

_ ملګريه! زه نه پوهېږم، چې څنګه به يو ځل بيا په خپله خاوره سپرلی وينم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښاپستونو سيلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو تورې لړې واضحه ښکاره شوه:

ـ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمد اجان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:

ـ روره! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمد اجان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

ـ یاره! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:

ـ وروره! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار" ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمد اجان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

❋ ❋ ❋

د نیمو شپو ټپې دې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمد اجان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ماته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمد اجان یار د وطن ساندې وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سایل خبره چې "جبر نازولی وي" نو مونږ د وخت څپېړو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ مونږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمد اجان یار راته وویل:

ـ ولې ملګریه! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفــــا صفـا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپینه خوله درکړم

مـا ورتـه وویـل، چې "یـاره" مـنم چې سـتا پـه شـاعرۍ کې رومانیت هـم شـته، تغـزل هـم شـته، روانـي او موسـیقیت هـم شـته، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا د دې شعر نه هم خبر یم، چې:

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن د تاترو نه
پیدا ومـه خــزان کـې پـه خزان ورژېدم

"یـار" چې زمـا نـه خپـل دا شـعر واورېدو، نـو پـه سـترګو کـې یـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر یې وویل، چې هو لایقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه یو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې
پکې غږ د یه قربان او بیا غزل شي

مـا د "یـار" پـه اوږه لاس کېښـود، ورتـه مـې وویـل: غـم مـه کـوه وروره! پـه تـوره شـپه پسـې سـبا راځـي او دغـه وخـت یـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وویـل، چې: "واخلـئ تـاوده وړي، واخلـئ تـاوده وړي" د دې چغـې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چـې خیـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او وړو وړو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا یـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وویل:

د ظالمانو دې کور وران شي
چې یې تالا کړل زموږ ښکلي ګودرونه

لایق زاده لایق

ډایرېکټر
رېډیو پاکستان ـ کوهاټ
27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږ د يه قربان شو

بيا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخيستم يادونو
يوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناثاپه راکټ راغی
ډز شو کلی زموږ وران شو

2005/3/16

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردي اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کډه زمونږ وران کلي ته راوړه
ستي لوړ مازدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لویې لارې په سر ها غټ چینار وسوځېده

کوځې له برېتورو نه هر کلي کې خالي شوي
منګې شول درې ورې چې سېتار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غږ نشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی دښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم ورپکې پلار وسوځېده

په سوي کڅ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وینو څاڅکي راوربږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نیولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خپږي د باروتو د عطرونو چم کې

د مینې خیال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا سترګې وړی کله خوب وړي ښاپستونو چم کې

کوچۍ خندا به بیا هېلبند د ښتو کې پورته نشي
خوښي به رانشي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځي یاغي خیالونه خامخا یاغي مغزونه
زلمي به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د یار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18
کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مينه مې رقيب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلی غلی شور ولګېده

غماز راته په مينه باندې اور کړلو راپورې
په سپينو پرښتو باندې څه تور ولګېده

باران غوندې نظر يې اورېده زما په لورې
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مينې راغی زړه مې خور ولګېده

سورلاس د غمازونيوه مرۍ زما د مينې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټې دي
د يار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سین په غاړه سپینو شګو، کوټنو سره لوبېږم

د هاړ سرو غرمو ته رغړم د سین سپینو شګو غېږکې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جینکو سره لوبېږم

د سپېره ډاک خړو خاورو داغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د ماښام تورو تیارو نه کړم ثېري لمن ډکه
د خپل وران کلي کوثو کې له کوتو سره لوبېږم

خیال کې اوړي راوړي هغه ماشومتوب او زلمیتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شېبو ته اندېښنو سره لوبېږم

او سنی پړاو د ژوند خو بیخي هسې ګچې ګول کړم
تش باد بړي اسویلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خير مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

څومره اوږده شوله په مونږ دا غميزه نوره
بچې راوړي د نفاق توري بلا وطن کې

د غم غدۍ رالګېدلي ده په مونږ باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غريب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
يار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18
کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

قاتلان په غاړه ډکې ګردنۍ وړي
دا ښکاريان زما د غرونو غرڅنۍ وړي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې رېښې رېښې ګرېوان نه مې تنۍ وړي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرو نښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راځغلي زمور غرو ته
په غاښونو کې دې د وطن هوسۍ وړي

لړ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښا پېست تېر نه وځې ياره
مېن زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به تر لمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل ګرېوان ټۍ، ټۍ کړي
چې وربل یې پاس په وربځو ول په ول شي

ټول بدرنګه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښاپېست زموږ د کلي یو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د یه قربان او بیا غزل شي

ددې خپلې خاورې مینه راسره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د یار په کور چا اور دی لګولی
د هغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12
جرمني، بون

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شونډې اغزو بيا په ګلونو اېښي
مالګې غماز په پرهرونو اېښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب نښې يې په زړونو اېښي

افسوس له دې بې وسۍ له لاسه
سرونه موږ په زنګنونو اېښي

بيا به له کومه شي هغه ننګيالي
چې سپينې تورې يې په سرونو اېښي

ساتي به هغه خپل وطن له غېرو
چې هتکړې يې په لاسونو اېښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوره دښمن سره يې لوزونه اېښي

د تورو زېرمو د نيولو په نيت
زورور هرځای کې دامونه اېښي

بې اسوېلو نور څه کوی شي ياره؟
دښمن دې بيا په کور ګامونه اېښي

2003/5/22

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځل درانه ګامونه اخلم په کرار ځمه
څو پښتانه ګامونه اخلم څو هوښيار ځمه

دلته دا ټولې لارې ګوره هديرې ته تللې
ځانته به نوې لاره ګورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زياتې نه ځم ستنوم ګامونه
د مينې لاره باندې هر کله سرشار ځمه

ډېرو له ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسوېلو وي پاکه کړې په دا لار ځمه

په منصوري لاره يار درومي د جانان کلي ته
که رقيب لارې ټولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښایست دې د زلفانو په تورتم واخیست
دې تورې شپې رانه دا سپین سحر یو دم واخیست

په تروږمۍ کې را ایسار یمه رڼا ده چېرې؟
پخپل نصیب کې مې ټول عمر د چا غم واخیست

په خلیته لارو چې درومي خود به لوبږي هغه
کسم که بیا مې په بدل لاره قدم واخیست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کې ساتم اشنا
که دې په مینه کې قدم راسره سم واخیست

خپلو ورونو دم پردو په غشو ویشتمه
د نفاق اور د یار په کلي کې هر چم واخیست

2005/1/6، کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نشمه
زموږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بيا يې سياسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناست وم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږ د نادودو کيسې
د تباهۍ وسه په موږ باندې هر چا کړې ده

يمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټينګ په پښتانه ګامونه اخلم ياره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لارې لارې ځي
خولې نه مې اوربدې اوربدې کوکارې ځي

اوردی لګېدلی په نصیب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لولپه شو هسې داګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هرڅه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چیغې مې هرخوا ته خوارې خوارې ځي

ګرځي غمازان د یار په کلي کې !
سوي اسويلي مې په څو وارې ځي

2003/12/20، کلن، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نه شئ جانانه زما ډېره بې وسي ده
دا لویه بدبختي مو ورته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غوندې ناسته دا بلا ده
په هېچا داسې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګینې توري نه لا اوس هم په لړزه ده
خو دا ځلې په زور ددې دنیا راغلې ده

ددې بلا قوت او یاره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتي ورسره صلا راغلې ده

کولن 2004/12/31

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پتري د وچو شونډو اوبه غواړي

بیا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
سترګو نه دې مات کچکول کې ثه غواړي

2006/1/28

✵ ✵ ✵

ثلوریزه

دلته خو هر چا خپله طالع ښه ازمایلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې د یرغلګرو پښېمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرې

راځئ چې وکرو سندرې زړو کې
پیدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زیاتي
نه ساتو بس دی زورورې زړو کې

د اتفاق او د وروری په تمه
کینه نور نه ساتو هېچرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

یو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزوګانې مو شي غوره زړو کې

ځئ چې ګېلو او له ناندرو نه وځو
هیلې پیدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار وېره او لرې زړو کې

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کوروایلر 2001/9/7

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې نرۍ د پېپل پاڼه کې سلام دروړي
څه نوی شور رالګېدلی دی پېغام دروړي

زمونږ له پاسه د رڼو ستورو مرۍ غوڅې شوې
د بوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوی تړې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لارويه جل وهلی آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې تړولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړې به، هر څوک يار ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنه زما تنه زه له تانه پاتې شوم
نصيب دې زما ورک شي له جانانه پاتې شوم

پردې اسمان دلاندې تورو وربځو کې مې ګوره
خبر نه يم له ځانه چې له ځانه پاتې شوم

د وخت د ناکردو نه رانه پاتې کلی کور شو
اشنا سره بې لوزه او بې ايمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کړه خندا له مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده له خندا نه پاتې شوم

هر چا دې رسولې قافلې خپلې منزل ته
دا زه لېوني يوازې له کاروانه پاتې شوم

کړې مېچنې مې ورېباندې واعظ له لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو له جهانه پاتې شوم

اوس ماته يار ه پاتې د اسرې ځای چېرې نشو
خالي خالي لاسونه سرګردانه پاتې شوم

2004/3/11

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

شرم، غېرت تللی ککړو نه دی
تور چم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې شوې
2002/1/3 کولن، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو یې د نښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوګډ کړی
له هر نښتر د زړه نه سرې سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ویلو نشته هدیره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تور لینګیو او د وخت وربې چړي له لاسه
ټولې دنیا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

ستري بیبیانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زموږ هرځای کې انګازې لاړې

زه به تر مرګه له همدې ناخوالو سرټکوم
یاره دنیا نه ارمانجن او بې مزې لاړې

2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی مینې قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سورۍ سوری سینه پرته ده

ګرد دی په سپین مخ باندې پروت دی وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې درته کومه تلوسه پرته ده

مونږه د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زموږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې ګورم خندني غونډې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت اوس هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
ووایه ته زمانې ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اوروه دې د سکروټو بارانونه په موږ
د آزادۍ مې د وطن سره وعده پرته ده

چې دې حېرانې ورځ ته وګورم پوکي بادوم
یاره ستا فکر کې همدغه وسوسه پرته ده

2006/2/6
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر رانه هسې په توبو تېر شوی دی
بې کاره لاس تر زنې په فکرو تېر شوی دی

د ژوند په راز خبر نشولو پټې سترګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندی او تربګنو تېر شوی دی

بې علمه به یو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشې
دا څومره بلا وخت دې په جنګو تېر شوی دی

ساعت ګړی خو نه ده له مودو مودو تېر وتی
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوی دی

هر چا شپې ورځې تېرې په خوښی او خوشحالی کړې
ټول عمر د یار تل په اسوېلو تېر شوی دی

2001/4/20

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنور

کوڅې زمونږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکیه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه لیرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټتګ ټکور ورپکې هر وخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بیا ځلې په ګډا شي
وستلې میدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې څنور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو یاره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سپېتار غبرګ د جانان شغ د نښترو غېږ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غېږ کې

ځي راځي غوږ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غېږ کې

څمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګیر وهلي به وېدې شي زورورو غېږ کې

په شاړو دښتو او درو کې به ټپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپینو کوترو غېږ کې

شي دړې وړې منګوټي به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خوارۀ خوب وي سترګورو غېږ کې

کم به نصیب وي یاره ستا د ټپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غېږ کې

2004/10/19، راین په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې چونګړه جوړوله رقیب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

دربانه دې پوه یمه مطربه تال دې بل شانې دی
ښنګ په هو جره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډي د حالاتو جادوګرو وکړې
ښومره خوږه مینه یې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو ستوګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سایل او د کاروانه کړله

هله به یاره ښه شعرونه او غزلې لیکې
که دې ټپه بیا له سندرو یه قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولی یمه شېخه
ولې ورکه دې کړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه ثنګه د سوچه اسلامیت لار

کله هم خو داسې نه وچې تا وکړل
ده معلومه موږ ته ښه د شریعت لار

د سوچه ږیرې او ښې سپینو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل اورونه
اسلام هېر کړو تا نیولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو یې خپل دین له مرۍ ونیو
یاره ورکه شوه پښتو او د غېرت لار

2002/6/4
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل څه نشته

مزار ته مې د اوښکو ډیوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بازان خبرې غواړي

خیالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
یه خلکه دا به څنګ شي یتیمان خبرې غواړي

دي لارې جوړې کړي یتیمانو په مخ اوښکو
د ویر له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مینې حسن ګونګې ښاپیرۍ شوې
ګذران د مینې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوټي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که یاره شابه چې نن ستا د ټپې وار دی
غوږ غوږ دي تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نيولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خير به کله غواړې دغو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځيري دي بېخي تمه ترې نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی ميالي صيب لېونو لره

خوشې دي عبس ربه په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوټمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي ميدان پښتون دی تربګنو لره

اړوې لاسونه بيا غورزي کوې پردي ډول ته
نه ښايي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو يووړه پښتنه ناوې
مورې لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به يار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اند ېښنو لره

2005/11/13
جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زیاتي ووایه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووایه
لوظ به د مینې همدا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپینه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خیر دی ومنه
مینه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې یار ته ځای ورکړو
راشه بیا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نيولي ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کپسه ناسته
شپې د خوشحالۍ زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راسته نه ده
تاو شوی د غم شپول رانه موږ چاته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې يارانې له مرۍ نيسي
دا مينې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګير د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تيارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مينه، محبت لويه ګناه ده
څه ياره خدای دې مل شه ما خو تا ته نه پرېږدي

2000/11/18
د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولټېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پردو کوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کانو بوټو خو ارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پام چې دلته یې پرېنږدئ
باد راوړم له کومه په المان ورژېدم

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غونډې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کاڼو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګېدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غړۍ کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وړوکتوب شو په کوڅو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15
جرمن، کولن راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ساړه اسولي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زموږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي ياغي ژبه په ګډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بدرنګه سوداګري چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوړکي غلي غوږ کې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن يې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بيا کله دې سرونو له راځي

يو وخت به دا سرسامې ککرۍ شي درې وړې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به ټپې د يکه زار په سرو درو کې
سندرې به د يار نوي سازونو له راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری، سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه او سه
په ټینګ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
وایي یار تا سره زه ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

پرېږده نوري بس دی د ارمان کیسې
بیا رته راواخله د جانان کیسې

چا ته د دې خپل زړګي حال ووایم
تېرې شوې په مونږه د خپګان کیسې

اوس د خوږې مینې کیسې پاتې دي
یوازې به کوي څو رقیبان کیسې

لاړه اوس خبره د کیسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کیشې

دې کیسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورو د جهان کیسې

چا هم راته ونکړه خوږه کیسه
ټولو راته وکړې د خپل ځان کیسې

یار ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښې د کابل جان کیسې

2002/4/8

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غیرت او د مېړانې کیسې وايي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو رابانــدې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لنډې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلي د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښــــــي ده خوشـــــحالي ده يــــاره هــــــر خــــــوا پــــــسرلی دی
دا ژونـــــــد يــــــــوائې زمـــــــونږه لـــــــه ويرونـــــــو ســـــــره دی

2003/12/2

* * *

يو شعر

زه بـــــــه اتڼېـــــــزه ســـــــليمان د غـــــــره راواخلمـــــــه
بيـــا كـــه تـــوري بـــوري پـــه ســـر ژڼكـــي اتـــڼ واچـــوي

2005/6/4

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کشالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مینې مرۍ ونیوه له ستوني
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما یې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ایران له لاسه دي

یو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په موږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترڅو چې پکې یار ستاسې د سر و مال نه خلاص شو
نادودې اوس په موږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوریزه

د توري بوري سرته بيا څلي ډول وخېږوه
ياغي بادونو د وطن د ناوې شال وړی دی

د ښار کوڅه په کوڅه اورمه پردي سازونه
چا د هوجرې نه مې منګی او سېتار تال وړی دی

✵ ✵ ✵
✵

کلونه وشول چې روان يمه په ورکو لارو
په کومه لاڕ شمه چې ورشم د جانان کلي ته

دا ځل د زانو په کتار پسې مې نيت کړی دی
که په وزرو کې مې يوسي يو ارمان کلي ته

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راويښ کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سينګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پر دي وطن کجيران را الوزي زما غرونو ته
ورته پامير او يا تور غره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وږي بل احمد ته په شمله وټومبي
بيا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته ميوند دي کړيکې ته
په دښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مينې جنګ دی خير دی بېرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د يار د وينې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه رانشې بې وخته دلته
کلي ښارونه کنډوالې دي پرتې

نصیب راوستې څومره سخته دلته
موږ ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سږ د همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
ددې بې رحمه شان توپان له لاسه

خداېزده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوږو اورم خوشې کارې بارې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته لو شوي د ګلونو څانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر یو زړګی د غم په تال کې زانګې
د کونړ یار هم دې غمونو وړی

2004/1/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې واره لېونۍ غوندې سرلوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېری ورته چا راوړی دی

کنډر کنډر کوڅو کې کنډونو باندې ګرځي
غېبي غږ يې پهٔ غوږ شي احوال ما راوړی دی

پام وکړي بيا روانه شي د شونډو په سر وايي
رېبار لکه چې حال د جانان بيا راوړی دی

د لارې لاروی پښه نيولی شي ورګوري
تاثير يې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منډه د کوټې بلې ته خېژي
چارګل يې غټ په پوزه ناروا راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلی يې ياره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچي پاشپېږه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کو څو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلئ په دا ژنکو باندې يې ووېشئ
پردي بدرنګه سوداګر زموږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کڅ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو دپوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خير که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنيا به ګوري
د تاريخونو زوړ دښمن مې بيا په ور راغلی

تش اسويلی مې له خولې خېژي څه کولی شمه
د يار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلي

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

څومره نادودې وکړې موږ خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د تربګنۍ په رنځ پراته یو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته یو له مرګونو سره

خپله اګاه نه یو خو بل ته هډو غوږ نه نیسو
قبیلوي سیستم کې ښکېل یو له غمونو سره

یو ورو د بل وینو ته ناست یو عجیبه مخلوق یو
کله به سیال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر یاره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

ځمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

کله چې رایاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړې پکې مونږه چې خاپوړې دي
اوس خو هدیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چانه خپل جانان کلی

نوم یې وتۀ پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمد اجان کلی

خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

2003/7/2
کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروانښاد ډاکتر کبیر ستوري
تــه !

ســـودا اخیـــستی یمـــه څنګـــه بـــه شـــي ســـتوري شـــمارم
خـــو کبیـــر ســـتوری پکـــې نـــشته لـــه مـــداره وتـــی

دا د پـــښتون اســـمان انګـــړ راتـــه خـــالي شـــو
زمـــونږه ســـتوری د یـــارانو لـــه کتـــاره وتـــی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګ ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانزدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د وير په چم کې اړولې دي
يوه شېبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقيب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هېچا نه راځي

وخت د مينې خوند په ولجه وړی دی
ياره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه بربښنا غوندې له دې محله چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یار دې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زر ولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20
کولن راین باغچه

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زموږ فقیرې دوعاګانې هېڅ قبولې نه شوې
پردۍ پېرې بیا د خوارانو په بلۍ کېناستې

2002/6/25
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره موده کېږي ورته لپه د زارو نيسم
ښکاري پښتنه ده چې له مينې نه انکار کوي

زلفې کړې خورې له قصده تورې شپې بيا راولي
پوه يمه نادودې د خوږې مينې په يار کوي

جرمني، کلن ښار

نابلده باد

خير کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا وېشتلی يم ځيګر کې

ورته سوچ يمه اخيستی دا به څنګ شي
کبرجن اشنا هېڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنډو کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړي

پرې چې وړي مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دي په شر کې

ياره ستا د اسوېلو پروا چې نه کړي
نور ګودر په غاړه مه ځه مازديګر کې

2001/2/25، جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصيبونو راپرېوتي له اسمانه ټسه !
ستوری د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو ، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واکې نن د هغه چا راتلو کې ګورم

کيسې د ننګ او غېرت لاړلې په سين لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بيا پردي ډول ته نڅېدو کې ګورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مګې هم په ګينګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د يار سندرې ژاړي درته
چې خپل کاله کې ځانورو وروبې واکېدو کې ګورم

2003/3/12

جرمني، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مینه خوږه رانه په څه پاتې شوه

د نیمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نیمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به څه وایي راته
ګونګۍ شوه یاره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24
کولن، راین

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خیر کړې د مینې دنیا ورانه نشي
مینه کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښکلیو په کوڅه زړګیه
چېرته خو پښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښکې لارې

مینه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دی چې یار زړه په ایلبند کې پرېښی
کوچۍ سره مینه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهان چم کې

وا ړوه د مینې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسویلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
چوپې تلوسې شوې مړې ساه ګانې د زندان چم کې

کډې راپه سر شوې له مرګونو او ویرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه د بېوان چم کې

ګام په ګام یې سرې زمونږ د خوار کلي چینې کړلې
ژاړي راته هر وخت د ړنګ کلي یتیمان چم کې

خدا بزده چې به شنې کوترې بیا زمونږ په بام راشي
شور به د چونچڼو کله پورته شي دې وران چم کې

ځي په نابلده کنډوونو قافلې یاره
هر چېرې د بېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12
کولن، کوروایلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره یا برېښنا ده رانیول کړي

څه کړي وړي ځوانۍ ورته اوبه شوې
توري سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نیولې ده پر دي
په بڼو باندې رسا رسا وېشتل کړي

سره منګي سره ګودر ته مازدیګر ځي
د نګه غاړه ځي د زړکي په شان تلل کړي

سترګو یووړه لېونۍ غونډې ښکارېږي
لاس کړئ پورته که خدای یار ورسره مل کړي

2001/10/5
کولن، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسپانيې سانسيباستن ته !

سانسيباستن د سرو ګلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جګو غرو او ځنګلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شيګو کې پرتې بربنډې

د لمباګانو ساحلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
دلته د پېره دي ښکلاګانې تاکې
سپينې کوګۍ څومره ارزانه تاکې

ښاپست کې يې د جنتونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
يار د پامير له ګرنګو راغلی
ستا د ښاپست په اورېدو راغلی

يې په رښتيا د يادګارونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره

2001/8/4
هسپانيه

لکه څاڅکی عمر هسې راورېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخیستلې
ور د مځکې ورته رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زموږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23

جرمني، د کولن هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بيا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا خو چوي درپسې
کړی زما په سينه تا د مينې کر اشنا

د اسوېلو بادونو يووړه د پګړۍ چړه مې
غشي د مينې مې خوړلي په ځيګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګۀ شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړلو هر غر اشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه ياره
پرې چې پردې ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ده

چې دا موږ ولې د ثیرمه لېوني یو؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني یو

خپل کاله کې اتفاق زموږ نشته
سکني نه شو ټول عمر مېړني یو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني یو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډوکار دی
لاپو شاپو کې له هر چا مېړني یو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه یو
تمدن نه یو په تېښته غرني یو

محتسب راته دوري په لاس ولاړ دی
یوازې مونږه یې مېندلي دهرني یو

جنګ جګړه او تربګني زمونږ پښتو ده
دې نړۍ کې هم دا مونږ یوازیني یو

یو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
یاره ټول عمر یو بل نه خواشیني یو

2001/5/2

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې تړولې مرۍ نه نيول شوي
بې وسې رارسېدلي ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کړلېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پيدا نشي احساس د زړه په تل کې

يو تر بله زارېدل چې ورکې نه وي
ياره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

***

یکه زار

وبه خاندي سپورې شونډې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مینه وي، ساندې به سازونه شي

بیا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سینو کې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو کې یکه زار غږ د ټپو شي بیا
شرنګ به د پېزیب سره د منګو او سېنارونو شي

غوځې به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګیا به شي هر څوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له خُماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي یارانو کې یار پاتې به یې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راین جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمو زر شئ بيا ډوله ته غورزې وکړئ
وخت راغلی بيا مورچل ته د ختو دی

زړه توره د بابا درسره واخلئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامير له ګړنګونو پې نارې کړئ
موږ همغه پښتانه يو هېر دی نشي !

2001/10/18
کولن، جرمني راين
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانيانو
په ګډه مظاهره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شې
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شې

ګناهونه دې له ړیرې نه څڅېږي
شېخه بس دی زیاتي کوز که له منبر شې

✵ ✵ ✵

✵

یو خُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه ړیرو اړولی مېکیدې ته

په قدم قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دي چلېږي هدیرې ته

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې ووایه
خوږې د مینې افسانې ووایه

د ګل په مات ډنډر راواخله کیسه
سندرې ښې د زمانې ووایه

ساقي څنګلاس ترزنې بیا ولاړ یې؟
حال دې د ورانې مېخانې ووایه

دا د وطن کیسې دې هېرې نشي
خبرې ښې د ویرانې ووایه

د ګل په زېړه پاڼه لیکه یارته
ورته دا تېرې کارنامې ووایه

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ښار

ځنګېدلی دی کوثو کې نه ښکارېږي
ړنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوثو کې خُماريان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مینې لاړې یارانې درپکې نشته

له کنډرو دې راخېژي فریادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غېږکې رقیب مینه د یار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

د دې بد بختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وړه شوه انسانانو باندې
ځکه تېری، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړی په ضد ورسره
نن یې هغوی سره لوظونه وینم

بدې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم مېخانې او ډک خومونه وینم

د یار په چم کې پردی ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20
جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکاري درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا یږو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کانې چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خبر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتي پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حيا

د فطرت په ښکلاګانو
تور نقاب دی راخوريږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخوريږي

له وحشت او مصيبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

اوښکې واوښتې څپې شوې
سور درياب شو راخوريږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنيا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخوريږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
يو عذاب دی راخوريږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دین مې نیسي له مرۍ نه
دی پخپله دی بې دینه

بې حیا د زمانې دی
ډېر بې اب دی راخوربږي

کافر دیو دی د وختونو
یاره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ یې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخوربږي

2002/10/5، جرمني کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نادودو مې جانانه تۀول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې توروربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلی ښار يې په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو ګوتو مې تۀيکرى رېښې رېښې کړو
تا وليد چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په ږيره دې اور پوري شه د سپينو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلی کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه رااوږده شول
په ما يې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې ياره سرې سکروټې رااورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

پخپل لاس مو د اوطن کړو کنډواله
يو تر بله وکړه مونږ مقابله

تباهي مو خپل غريب وطن ته راوړه
اوس حېران يم چا ته وکړمه ګېله

چې هرڅه مو ټول په سيند باندې لاهو شول
شوه د يار پکې رېبنې رېبنې شمله

2003/4/9

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندرې په پيروۍ

توري ګورګورې، شنې ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

خپل کور او کلی مې ياديږي
زړه مې نری خوريږي
لپه توتان د توت له ثانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

زما د جګ غرو وطنه
ګران يې خپل يار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ما ته شوې ګرېوانه ته سپینه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سینه کې زړګی چوي له انتظاره

نن جرګه د پیترسبورګ ماڼۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وايي دوباره

دغه دور عجیبه د زمانې دی
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هر څه ستاسې له اختیاره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغانان نه لرې د بنه بله چاره

یاره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27

بون، پیترسبورګ

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مینه مست شه مېخانې پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې یارانې پرېږده

تش په نامه د سپینې خولې قلنګ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهانې پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نښه پیدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زمانې پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زیاتې ونه درېږې
د وخت پیکه دا ډکې پیمانې پرېږده

ګرېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پردیو ترانې پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې ترېګنۍ او افسانې پرېږده

خامخا ځې به د سیالۍ میدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وګټې خولګۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وایي یار مینه کې زوړ دود د زمانې پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې پټوم

مه راچوه لاس پرېږده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلاګانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له کوه قافه هم وراړوم
نېغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې ووایې
سترګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچو شونډو

توره قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لاړې سرې شوې دې چلېږي پرې تل سرې جنازې
قتل دی ګډ کلي کې هېچا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دی پسرلیه هډو را چې نشې
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل یاغي نصیب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښۍ شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غریب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهید جانان په قبر کېده
یار دې د عمر مسا پر شو کله بیا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

سیلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دی یو ویشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښیار نه شول

2001/11/24

جرمني اورینګن

✵ ✵ ✵

✵

چې جدا مې د خوږې مینې جانان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

ساه نیولی اوس پردو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري یاره ژوند دې په المان شو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

✵ ✵ ✵

د اروابناد روهي د لسم تلين په غونډه کې

موږ به د هاغه په ياد د اوښکو ډيوې بلې کړو
تل به د هاغه د اند پښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا يادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن ګلادبخ

دلته

دلته نوره ګرانه ګوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
ړنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډه مه له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلی شین وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
اوښکې راورېږي فواره شوله

خير غواړه اوس ياره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6

براووايلر، جرمني

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لړاو بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسوېلو مې دا لښکر شو

ستا د مینې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پانې پانې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بیا د ېخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمۍ پسې که دا ځلي سحر شو

د غاټولو به ټلونه شي ډاګونه
که کوشیر زما د مات زړګي پرهر شو

بیا به جونې د منګو په سرکتار شي
یاره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې اېرې که راته وخانده

سپین مخ سره تور وربل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وخانده

راکاږه یو غشی په سینه زما
زړه خومې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نرۍ سرې که راته وخانده

بیا ولاړه او سه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړې یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
یا به دې د سپینې زنې خال شمه

ما په شنو یادونو زړه ترلی ستا
خوا ته مې نزدې کړه چې وصال شمه

نیت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لوګی دې د جمال شمه

ځای را ته د زړه په کور کې راکړه ته
پرېږده چې دا ستا د مینې سیال شمه

یا مې لکه ګل وربل کې وتومبه !
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا تول یادونه ولیکم
کله چې شاعر شمه ، لیکوال شمه

2002/5/31، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په مونږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږمه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلې انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زمونږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لاپې به نور بس د لر او بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې دښتې به ګلونه شي
څڼو کې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به ناري د مستو زرکو شي په غرو کې بیا
هره خوا خورې به ښې ورېمې د ګلابونو شي

لرې به خورې شي هره خوا به شي رڼا روڼا
بیا به په څپو څپو د ټول وطن سیندونه شي

ګلې ته هم څنډ وهه ګردونه تورو زلفونه
پرېږده چې کاکل دې په سپین مخ بیا ولونه شي

تورې به ګورګورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زانو کتارونه شي

شپون به په شپېلۍ باندې هم خپلې ګوتې ټینګې کړي
ورکه به چوپتیا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژنکې به ډوله ته له میدان نه دورې پورته کړي
یاره ښه به ګرم د یارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاریس کې

څومره په پاریس کې ښکلاگانې دي
ښکلي محلونه خنداگانې دي

هره خوا چې گورې ښاپېستونه دي
عطرو خوشبويې پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زاڼې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته پاڼې پاڼې دي

گرځي ببر سري لېوني ځوانان
ډېرو گرېوانونه تانې تانې دي

شنې کرونده هرې خوا تاکونه دي
سرو "واینو" چینې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته يې څومره په ښه شانې دي

ته به وايې چې ښکلي ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مینې سوداگانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپينې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاريس کې د "هيفل" په سر
ټول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن ګوري هر سړی
ياره يارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاريس، فرانسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مینه وه یو بل نه ځارېدلو به
هر اختر حاشر کې ټولېدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې ناداودې ناروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې د پېرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللې وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پنډ د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې څه خوندونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدا پېرو هغه وخت کې څومره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لورېینه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کې کولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هرڅه پرېمانه ټیټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څومره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته پور پسې
خامخا ورځې به ته ضرور پسې
ګران دربانده دې هغه خړ کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

✵ ✵ ✵

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړې بدرنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بدرنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردي وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګي مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښاپست پورې زړه مه تړئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2

جرمني، کلن روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

څه وايې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور دې کلي نه ګرانه ځم

اوريې راته مينه باندې پورې کړو
اوښکې تو بومه له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وينې د زړه خورمه له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
ياره بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه څورېدلى يې

سترګه مې رپېږي رب دې خير کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلى يې

مانه به ګېله لرې پوهېږمه
حق دې دى په ما که قهرېدلى يې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ژړېدلى يې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلى يې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د يار په زړه راورېدلى يې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ماته ښا پست کې لکه ستوری د اسمان ښکاري
په ټولو ښکليو کې مې ښکلی خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپين سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُر و مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼيو ما له څه خير
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د ختهو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
ياره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

2002/10/28،
د کولن جګې کليسا ترڅنګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر موږ ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوری راتوی شوی دی زمونږه
قهرېدلی یوائې موږ باندې اسمان دی

شیخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامو نو تشول یې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې ټولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وایي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافر یې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زموږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلګۍ

مه کفن څېرې نکړې غوږ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې څه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشومه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حیران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کر د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترڅو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدې، دې غرو ته زما

نورې خبرې راسره دي خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

*

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرایل په ګوتو ساه وباسي

د چا څپېړې د مغرور مخ هسې شین واړاوه
ټوله نړۍ ورته د ښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

* * *

*

د شهید وطن په چېغو بېګا ویښ شوم
ویلې بیا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي رابانډې اوري
یوویشتمې پېړۍ دا استعمار دی

2001/10/25

جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شېبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن ټپونه او فريادونه شمارم

نسل د ډز دی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګانې دي هر چانه تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانيمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګيو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلي ګودرونه شمارم

زور د ګيدړو دی نن ياره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرځنيو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپينه صفا خبره
نه به منې مينه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خوبل ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مينه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپينې خولې دې په يار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ، فينندال

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن یم
لکه بلبل په سرلو مَېن یم

ګل به شم و مې ټومبه څڼو کې ستا
د تورو څڼو په قودو مَېن یم

ټال راکړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په ټالو مَېن یم

سودا اخیستی یمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن یم

پېرزو د سپینې خولې دې کمه نکړې
یاره دا ستا په شونډو سرو مَېن یم

2001/6/27،
هالنډ، فینندال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وايي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
څه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو، پردو تېرېستو له خیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره موږ ته دا جهان تول په رباب دی

2004/2/5
کلن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه ځنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ ورانه وایه ځنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نه شته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه ځنګه به شي؟

شیخ د جنت په تمه ناست دی هډو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله ورانه وایه ځنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه ځنګه به شي

دي پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه ځنګه به شي؟

چو په خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه ځنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېر راته له ځانه دی جانان زما
ګران راته هر چا نه دی جانان زما

دومره خپل ښاپست ناز و ادا سره
هسې مهربانه دی جانان زما

مانه یې زړګی لا پخوا وړی دی
ښکلی خو بې شانه دی جانان زما

لوظ یې د مینې یار سره کړی دی
ثومره خرامانه دی جانان زما

2003/3/6
جرمني، راین

٭ ٭ ٭

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالې مې په شور راغلی دی
په خلکه زوړ دښمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د تورې شرنګ نه لا تر اوسه په لړزه دی
خو دا ځلې د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډواله وطن بمونه راورېږي
د ټولې دنیا زړه کې راته تور راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اورول

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

ته په خیر راغلې قدردان اشنا
یو څو ګېلو ته غوږ نیوی شې که نه؟
تل دې ژوندی یې راته ګران اشنا
د وران وطن کیسې کوی شې که نه؟

ستا د سوري ګوګل په شانې زه هم
د زړه په سر باندې داغونه لرم
زه هم د خپل وطن په غم اخته یم
کړمه فریاد ژور زخمونه لرم
یه رنځېدلی پرېشان آشنا
زما په درد څه پوهېدی شې که نه؟

هرڅه په پردي دیدا چې وینې دلته
سود پرې زموږ د زړونو کله کېږي
دا ارتقا د بل د مټو زور دی
دغه کارونه په فکرونو کېږي
موږ یو په ځان پورې حېران آشنا
څو اسویلي درسره وړی شې که نه؟

ژړا مرګونه به لیدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شې که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږه سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هرثه دلته پوهېدی شې که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام ثه شو؟
په تش وعدو یې تېر ایستلي ولس
د دوی جهاد هغګه مرام ثه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شې که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو ثلی !
د چا په لمسه ثو چړیانو مات کړل
ثومره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران اشنا
دا مونږ سپېره راغونډوی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شوندو راته غوږ کې وويل
بيا کوم جابر زما په کور راغلی؟
ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زوړ استعمار مې بيا په کور راغلی
اوس به کړو څه اسمعيل جان آشنا
يار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10
جرمني، کولن

* * *

غزل

غلی به يمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سينه باندې زخمي شانې ارمان لرم

د يوه باڼه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وايم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مينې باسي
خير دی په زړه خو ستا د مينې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
يو قدم مخکې نشم تلای د ډېر رقيبان لرم

کله دې شوې د زور کلي پښتانه وايي دا
په ټيټ سر نه يمه بلد پښتون ايمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مينې پت خوندي دی
تا سره يار ه څو مره ټينګ عهد و پېمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخيستې له نظره ده

راغله زمونږ چم ته کومه زانه ده
چرته سپېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چېنار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېره موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ماته ښاپېرۍ د کوه قاف ښکاري
يا د پامير زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي ياره پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ماتېږي په رښتيا رښتيا ويلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ويلو !

په ټوپکو هرڅه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
سترې نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به یاره د هر چا د غربولو

2002/2/20

جرمني، کوروایلر

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نښته
مينه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نښته

ټوله صحرا د هيبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نښته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د وير په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نښته

زانو غړۍ دي اوږدې کړي خدا بزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سيسۍ نښته

لور د هر چا په لاس کې وينم ځي د ګلو لوته
غرونو کې هم هغه نښترې او څېړۍ نښته

ډکه وياله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هيلۍ نښته

2001/3/8،

د راين په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته یم راغلی
راوادې ړوه سترګې څو ګېلو ته یم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بیا سور اور دی لګېدلی
د ړنګې حجرې څنګ له څو تپو ته یم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته یم راغلی

ساقي دا ځلې خیر دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
یو ګوټ باندې څه کېږي سم غوپو ته یم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مینې لوړی کړی
دا مینه په ښتنه ده زه پښتو ته یم راغلی

د سرو شونډو په یاد مې خولګۍ وچه وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته یم راغلی

راټول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د یار د مړاو اوښکو څڅېدو ته یم راغلی

2002/5/9
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډۀ په وير شهيدې ارواګانې شوې

ننګ او غېرت تللی ککرو نه دی
تورچم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پانې د تاريخ يې تانې تانې شوې

2002/1/3،

کولن راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنډه خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې څیرې ګرېوانه سره

څو پورې به داسې لېونی ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړ یمه قرانګو یوه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کې د یار دا خبره ونیسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راین، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زمونږ اسمان نشته
زړونه لرو مینه کولی شو جانان نشته

د بڼو غشو دې سینه سورۍ سورۍ کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مینې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دې شارې پکې هغسې یاران نشته

هم پښتنې بیبیانې چړ غواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن یې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوا یخه کړه
درقیبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسۍ اسویلي یاره ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدا بږو ستا پشان نشته

2002/11/6، د کور وایلر جزیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه

چې په زړه مې راوړېږي خود به ژاړم
د وطن د ګوګل سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښترې راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخيستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاريس په بازار خرڅ شول لعلونه

ځئ مرغانو ځالې بل وطن ته يوسئ
موږ په نورو دي پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانيول شوی له مری نه
رااوړېده شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کورلويه بلا ده
له پخوا نه يې چيچل راته غاښونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د يار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه

که ټول یو شئ پښتنو ښه به درانه شئ
په پښتو وکړئ کسم چې پښتانه شئ

د مودو قبیلوي لانجې کړئ غوڅې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شئ

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه توتي غوندې رانه شئ

علم و فن باندې به خلاص شئ جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چا نه شئ

یار کړي تاسو ته منت پښتنو ورونو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حیا نه شئ

2005/6/2
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1.	کوکارې	شعري ټولګه
2.	سره ډولۍ	د لنډو کیسو مجموعه
3.	د کونړ تاترې	تحقیقي او تاریخي اثر
4.	ویر	شعري ټولګه
5.	ترلې کڅوړه	د لنډو کیسو ټولګه
6.	د لیلی دښته	ناول (سترګو لیدلی حال)
7.	څانګه	ناول
8.	هوسۍ	ناول
9.	یه قربان	شعري ټولګه. همدا آثر

چاپ ته چمتو اثار

10.	ګلاب او پرښته	ناول
11.	سفرنامه	سفرونه
12.	کلونه تالانونه	ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

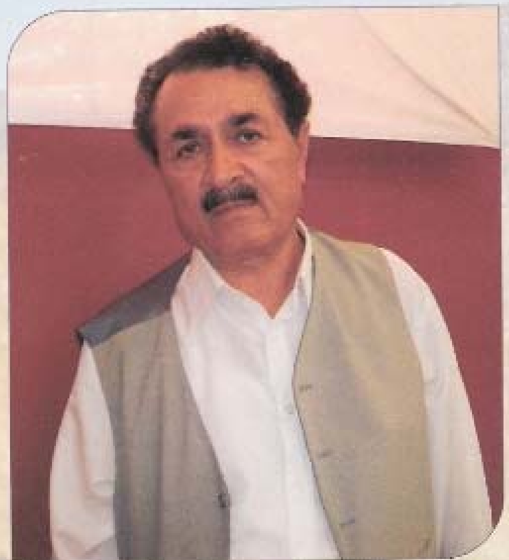

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ه ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوایدِ عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپچاري: د دانش خپرندويي ټولني تخنيکي خانګه ـ پښور

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library